תלמוד בבלי · ראשונים · ריי״ף · מפרשים · חידושי אנשי שם

חידושי אנשי שם על עירובין

רבי נתן נטע שפירא

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושי אנשי שם על עירובין

רבי נתן נטע שפירא

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-אנשי-שם-על-עירובין/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף א. 4
דף א: 4
דף ד. 4
דף ו: 4
דף יא. 5
דף טו. 5
דף טז: 5
דף יח. 5
דף יט: 5
דף כ: 6
דף כא. 6
דף כא: 6
דף כט. 6

דף א.

ד"ה

ותימה דמהכא משמע שצריך שיהיה בפתח פחות מכ' אמה ולמעלה משמע דאפילו כ' שאמר לפיכך אמרו שאם המבוי גבוה עשרים אמה לבד וכו' הרי דסתרן אהדדי ומאי דמשמע מלישנא דמתני' הוא דבעשרים נמי סגי וא"צ למעט דקאמר מבוי שהוא גבוה מעשרים אמה ימעט הא אם גבוה כ' אמה א"צ למעט והשתא יקשה דהיכי קאמר בגמ' נותן עליו קורה מכ' אמה ולמטה והרי מלשון דמתני' משמע דאפילו יתן הקורה בכ' אמה סגי וכ"פ הרמב"ם ז"ל מבוי שהוא גבוה מן הארץ עד קרקע בית הקורה כ' אמה ועובי הקורה למעלה מכ' כשר וכ"כ מ"מ ז"ל דכל שאין חלל המבוי מקרקעיתו ועד קרקעית הקורה יותר מכ' כשר:

דף א:

מהר"ם

אע"ג דהשתא בטפחים עסקינן דהא סוף מבוי הוא ה"ק כיון דתחלתו הוא בא מן ההכשר דהוי ד' אמות דין מבוי:

דף ד.

מהר"ם

והשתא למאן דלית ליה רואין מפליג בין שלשה לפחות משלשה ולמאן דאית ליה רואין אע"פ שיש ביניהן ג' המבוי כשר וכדפריש במתניתין ובאשרי כתב בשם הר"ם מרוטונבורג דרבנן מודו בעגולה ועקומה ורבי זירא לדברי הכל:

דף ו:

מהר"ם

בהג"ה באשר"י מא"ז כתב דאפי' בחו"ל התירו עם ביראות כיון דאזיל ללמוד תורה או לכיוצא בו לדבר מצוה וכגון שצריכין מי גשמים דאיכא דחק דלא שכיחי מים עכ"ל:

דף יא.

מהר"ם

בדיר וסהר והכא אסרי כשמואל ובמתני' נמי תנן הכי לקמן בפרק כיצד מעברין מודד שאמרו נותנים לו אלפים אמה אפילו סוף מדתו כלה במערב ואינה לו כד' אמות ואילו הוציאוהו נכרים ונתנוהו בה מהלך את כולה והא דברי הכל היא:

דקאמר ר' נחמיה וסובר רב אלפס דבהא הלכתא כר' נחמיה ורבי אלעזר בן יעקב שמשנתו קב ונקי וקאמר שלא במקומן לא יאכלו עיין באשר"י:

פי' אי לאו דנפרץ למקום האסור לו להלך שם דאיכא למיגזר שמא ימשך אחר חפצו כי הכא כדמסיק:

דף טו.

מהר"ם

סוגיית רש"י בגמ' לפנינו אינה כן אלא רבי מאיר נמי עני משוי ליה ואי אמר שביתתי במקום פלוני הוי קני ומשום דלא אמר מספקא ליה אם דעתו לקנות שביתה בסוף התחום או שמא חזר בו לגמרי מלילך למחר לאותה העיר ודעתו לקנות שביתה בביתו הלכך חמר גמל הוא:

דף טז:

מהר"ם

בגמ' מוכיח דכי ניחא תשמישתי' דכותל שנוח להלוך קצת כגון מתלקט עשרה בתוך ארבע התם קתני מבליע אם יכול ואם לאו מקדר:

דף יח.

מהר"ם

אסור השיור פי' רבינו אשר ז"ל כלומר השיור אסור לערב עם העיר משום היכרא אבל לעצמן יכולין לערב בלי השיור כו' ע"ש:

דף יט:

מהר"ם

גירסא זו מפירש"י ביש נוסחאות והתוס' הביאוה ותמהו עליה וכתבו על שמו גירסא

אחרת נכונה ממנה וכן הוא בפירש"י שלנו ז"ל דאתא נכרי בשבתא ומאתמול שפיר מצי לערובי דיורין לישראל דהוו ביה משום דנכרי לא אסר עלייהו היכא דליתי' [ולא עירב מאתמול] והוי מצי מטלטל בחצר:

דף כ:

מהר"ם

לכאורה מפרש זה תופס לו שיטת ה"ג שכתב רבינו הרי"ף בסוף פרק ר' אליעזר דמילה [ע"ש בר"ן] ויצטרך למחוק זה שכתוב בספרים דהא מר לא א"ל זיל אחים לי משמע דאי א"ל זיל אחים לי אמירה כזו היא אסורה לנכרי וזו תימה שהוא בא לפרש דברי הרב וכ' עליו פי' שהוא סתרו גם כאן גם בפ' ר"א דמילה:

דף כא.

מהר"ם

אם אלו הי' או הב' עירבו יחד הרי יש לכל א' רשות גמורה והקנאתו הקנא' גמורה ולא דמי ממש לנדון דידן שהם לא עירבו ואין בידו להקנו' קניין גמור דהא לא קני מפני חבירו האוסר עליו והוא לעניותי צ"ע:

דף כא:

א"ה בדרישה גרס אם עירבה כל חצר לעצמה וגם עירבו יחד אבל לא נשתתפו במבוי או נשתתפו כולם במבוי אעפ"י כו' ע"ש סימן שפ"ז:

דף כט.

מהר"ם

הואיל וסמוכות זו לזו בד' טפחים הוו לזה ולזה בנחת ואסרי להדדי אבל במופלגת ד' טפחים עליונה מותרת כדאמרי' דאין תשמיש לתחתונה בעליונה אלא דרך אויר זריקת משך ד' טפחים ורב לטעמיה דאמר אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר. מלשון רש"י: